

ПЛАТФОРМА 4.

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ДИЗАЙНУ АРХІТЕКТУРНОГО СЕРЕДОВИЩА

УДК 378.6.093:7.012

ДОСВІД ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ НА КАФЕДРІ ДІМ В КНУТД (ДО 90-РІЧЧЯ КНУТД)

САФРОНОВА Олена, КОЛОСНІЧЕНКО Марина
Київський національний університет технологій та дизайну, Україна

З метою підготовки фахівців за новою спеціалізацією: «Комп'ютерний дизайн інтер'єру і меблів» 28 травня 2003 року на факультеті дизайну було створено кафедру дизайну інтер'єру і меблів. У зв'язку з гострою потребою ринку праці у таких фахівцях вперше в Україні в одній спеціалізації були об'єднані два раніш самостійні фахові напрями – дизайн інтер'єру і дизайн меблів. Підготовка студентів проводилась за унікальними авторськими програмами та курсами, що надало змогу колективу кафедри зробити значний крок у якості підготовки фахівців.

З 2013 року кафедру очолює фахівець з дизайну та програмування, кандидат технічних наук, доцент Сафронова Олена Олексіївна, яка започаткувала відкриття на кафедрі спеціалізації – «Ландшафтний дизайн». За цей період укріплено кадровий потенціал кафедри, що складає основу професійної кваліфікаційної підготовки студентів.

Сьогодні на кафедрі працюють професор Абизов В.А., Заслужений архітектор України, член правління Національної спілки архітекторів України, що офіційно представляв Україну на міжнародних нарадах, сесіях, семінарах, конференціях, асамблеях ООН/ЕЕК/Хабітат, ЮНЕСКО, Європейської комісії ТАСИС, Міжнародної федерації житла і містобудування, Міжнародної ради з питань пам'яток та визначних поселень (ICOMOS/UNESCO), автор винаходів та близько 100 публікацій в галузі теорії та історії архітектури та дизайну, серед яких 5 монографій; професор Михайлова Р.Д., автор багатьох праць з мистецтвознавства та культурології, член Спілки художників України (секція «Мистецтвознавство»). В оглядах сучасного мистецтва виступає як критик-експерт. На кафедрі працює 7 доцентів, кандидатів мистецтвознавства та архітектури; поступово зростає талановита обдарована молодь – стипендіат КМУ, докторант кафедри Кісіль С. С., креативні доценти – Полякова О.В., Булгакова Т.В. Готують до захисту дисертації аспіранти кафедри. Більшість викладачів, крім науково-педагогічної діяльності, працюють творчо в архітектурних бюро та дизайнерських фірмах за фахом, є членами Спілки дизайнерів України.

Вдосконалення програм фахових дисциплін відбувається на основі системних наукових досліджень, що проводяться викладачами у напрямі дизайну середовища, а також відповідно до вимог ринку праці до фахових компетентностей її випускників. Якісний, фаховий дизайн, що відповідає принципам сталого розвитку держави і суспільства, вимагає врахування екологічного, діяльнісного, культурологічного, аксіологічного аспектів, впровадження принципів інклюзивного дизайну, а також методологічних засад формування сучасного етнодизайну та соціально-культурної ідентифікації.

Наукові дослідження проводяться під керівництвом зав. кафедри за науковими напрямами, які очолюють визнані науковці, професори кафедри: доктор архітектури, професор В.А. Абизов і доктор мистецтвознавства, професор Р.Д. Михайлова. У сферу наукових інтересів співробітників кафедри входять такі питання, як:

- виявлення сучасних тенденцій удосконалення дизайну середовища в контексті сталого розвитку;
- удосконалення технологій комп'ютерного формоутворення інтер'єрного простору і ландшафту, методології впровадження новітніх інформаційних технологій при викладанні професійно-орієнтованих дисциплін;
- методологічні основи та перспективи розвитку сучасного дизайну архітектурного середовища;
- прийоми та засоби формування предметно-просторового середовища житлових і громадських будівель та особливості дизайну їх інтер'єрів з урахуванням сучасних соціально-економічних умов та інноваційних технологій;

- формування дизайну зовнішнього та внутрішнього середовища цивільних будівель і споруд в умовах їх реконструкції та адаптації;
- методологічні засади гнучкого та універсального використання приміщень в дизайні тощо.

До досліджень залучаються магістранти та аспіранти кафедри, студенти. Апробацією результатів досліджень є опубліковані монографії, наукові статті у фахових виданнях, успішно захищені магістерські роботи наших випускників. За період існування кафедри захищено більше 200 магістерських дисертацій. Результати наукових досліджень викладачів та аспірантів доповідались на конференціях (за останні 5 років – більше 40), семінарах, засіданнях круглих столів, в тому числі на таких конференціях міжнародного рівня як симпозиум World Multidisciplinary Civil Engineering-Architecture-Urban Planning Symposium 18–22 June 2018, Prague, Czech Republic; International symposium Environmental and engineering aspects for sustainable living – 28 November 2018, Hannover; World Multidisciplinary Civil Engineering – Urban Planning Symposium WMCAUS 2017, 12-16 червня 2017 р., Прага; Міжнародній науково-практичній конференції: «SCIENTIFIC DEVELOPMENT AND ACHIEVEMENTS», грудень 2017 р., Сент-Ендрюс, Шотландія та багато інших. Загальна кількість надрукованих за останні 5 років наукових статей – більше 100, надруковано тез – 150, в тому числі за матеріалами міжнародних конференцій.

Всі викладачі задіяні також в наукових та методичних семінарах, до яких залучаються студенти і представники студій дизайну і виробників меблів. Такі семінари проводяться як на базі КНУТД, так і на базі виробничих компаній, міжнародних виставок меблів. На сьогодні підписані договори про співпрацю з провідними виробниками меблів і відомими дизайн – студіями: ТОВ «Меблі «Арт-Класік», ДП «ЕкспоЛайн», ТОВ «Торговельно-Інформаційний Сервіс», ТОВ «ДИ КОНЦЕПТ», ООО «ELIO Україна», Науково-дослідним інженерно-технічним центром «КиївЗНДІЕП» та ін., де студенти мають можливість пройти виробничу практику і взяти участь у проектуванні реальних об'єктів. Кафедра підтримує тісні науково-творчі стосунки з кафедрою інформаційних технологій архітектурного факультету КНУБА, що є лідером в Україні з розвитку параметричного дизайну. Тільки у 2016-2017 році на цій кафедрі пройшли стажування 3 викладача кафедри ДІМ.

Постійний моніторинг ринку програмного забезпечення, науково обґрунтований порівняльний аналіз можливостей комп'ютерних систем з метою удосконалення викладання комп'ютерних дисциплін кафедри – важлива складова науково-практичної діяльності її викладачів. До цих досліджень активно залучаються студенти в рамках роботи наукових гуртків. Розроблено велику кількість сценаріїв побудови предметного середовища, інтер'єру і ландшафту з використанням систем тривимірного моделювання для забезпечення навчального процесу.

Викладання комп'ютерних дисциплін перебуває у тісному зв'язку з дизайн-проекткуванням. Комп'ютерні класи, в яких навчаються студенти, обладнані сучасним ліцензійним прикладним програмним забезпеченням тривимірного комп'ютерного моделювання, розробленим провідними компаніями Autodesk, Graphisoft та Chaos Group. Викладаються також базові програми двовимірної комп'ютерної графіки.

Приймаючи участь у роботі наукових гуртків, в курсі курсового і дипломного проектування, студенти виконують науково-дослідні роботи, оволодівають навичками збору матеріалів, аналізу, узагальнення, обґрунтування наукових та творчих проектних висновків – тобто розвивають своє аналітичне мислення. Ці знання їм необхідні не лише як майбутнім науковцям чи фахівцям, а й у спілкуванні, коли виникне потреба по-діловому висловлювати думки, переконувати замовника у доцільності того чи іншого рішення. В тематику курсового і дипломного проектування у відповідності до тенденцій у дизайн-освіті включається робота над реальними проектами, затребуваними профільним ринком, наприклад, в одному з циклів програми з проектування інтер'єру для магістрів в КНУТД, як обов'язкова складова, з 2015 року передбачена командна робота над проектом, участь у тендері з виставкового дизайну, що проводиться ДП «ЕкспоЛайн» однією з провідних компаній-забудовників виставкових стендів в Україні (компанія є дочірнім підприємством польської фірми «EXPOSTYL»).

Поєднання отриманих знань з практичним застосуванням, активна участь у престижних конкурсах дає можливість студентами втілювати у життя найсміливіші ідеї та дизайнерські рішення, вдосконалювати мистецтво презентації проектів та постійно знаходитися в творчому пошуку. Одним з вагомих показників успішності науково-методичної роботи кафедри є участь і перемоги студентів у виставках-конкурсах – від університетського до всеукраїнського і міжнародного рівнів. Варто відзначити перемоги у Всеукраїнських і Міжнародних оглядах-конкурсах дипломних проектів випускників архітектурних та художніх спеціальностей, що проводились останнім часом в містах України: Києві (КНУБА, 2016р.), Івано-Франківську (2017 р.), Полтаві (2018р.), Рівному (2019 р.), де випускники кафедри отримали дипломи виключно 1-го і 2-го рівня. Престижними є відзнаки, отримані студентами у конкурсах, що проводяться провідними міжнародними фірмами і організаціями з дизайну: «REHAU Furniture Solutions AWARD», «Ukrainian Wood Fashion» тощо. У виставці-конкурсі Get me to the top, започаткованому представництвом Асоціації британського та міжнародного дизайну SBID в Україні у 2016 році (The Society of British and International Design – організації, що акредитує професіоналів з дизайну по всьому світу відповідно до Європейського Статуту Освіти з Дизайну Інтер'єру (ECIA).), студенти кафедри вже двічі за період його існування, отримали Гран-прі. Щороку вони стають також фіналістами та переможцями у різних номінаціях. Головним призом

конкурсу є стажування у провідних архітектурних та дизайнерських студіях Лондону.

Диплом дизайнера меблів та інтер'єру, ландшафтного дизайну дає можливість випускникам кафедри працювати на державних, комерційних і спільних підприємствах з дизайну інтер'єру, виготовлення меблів, ландшафтного і фітодизайну; відкрити свою справу за цим напрямком; викладати у вищих і середніх навчальних закладах. Серед випускників кафедри – молоді та перспективні дизайнери у галузі проектування середовища та предметного дизайну: Жуменко К. та Колесник А., засновники лабораторії зі створення інтер'єрів «I2Lab» (регулярно беруть участь у різних міжнародних та всеукраїнських конкурсах, конференціях, семінарах у сфері дизайну, отримують перемоги у різноманітних конкурсах); Глухов Д. – випускник 2010 року (розробки з предметного дизайну неодноразово виставлялись в арт-просторах м. Київ, приймав участь у проектуванні фасаду та декоративних інтер'єрних конструкцій ТРЦ «Океан плаза», м. Київ); Аглуллін Р. – провідний дизайнер інтер'єру та меблів у меблевій компанії «Nenov furniture», аспірант, викладач кафедри; Бабанін Д. – дизайнер, директор компанії «IQOSA», Рячко М. та Філь В. – дизайнери, співзасновники компанії «IQOSA», що надає послуги професійного проектування, дизайну та візуалізації (понад 10 випускників кафедри працюють у команді «IQOSA»); Катасонова В. – засновниця інтер'єрної дизайн-студії «KATASONOVA»; Сингаєвська О. – старший дизайнер у Лондонській компанії «Clive Christian Harrods», що спеціалізується на дизайні інтер'єру і меблів для розкішних житлових приміщень та багато інших. Кафедра пишається своїми випускниками.